

Πολλαπλή συμμόρφωση (Cross Compliance)

- Η τήρηση περιβαλλοντικών κανόνων ως προϋπόθεση για τη λήψη ενισχύσεων.
- Η συζήτηση είχε ξεκινήσει παλαιότερα
 - Οικο-συνυπευθυνότητα
- Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής συνιστώσας στην Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Δομή της παρουσίασης

- Η αρχή της πολλαπλής συμμόρφωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση
 - Εφαρμογή
 - Πρώτος πυλώνας
 - Δεύτερος πυλώνας
 - Παρούσα Κατάσταση
- Εφαρμογή στην Ελλάδα
 - Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής
 - Άμεσες πληρωμές
 - Διαρθρωτικά μέτρα
 - Αγροπεριβαλλοντικά
 - Άλλα μέτρα
 - Κώδικες για την καταπολέμηση της νιτρορύπανσης
 - Διοικητικά μέτρα για το βαμβάκι
 - Παρούσα κατάσταση

Αρχική εφαρμογή

- Πρώτος Πυλώνας
 - Καθεστώς άμεσης στήριξης (Οριζόντιος Κανονισμός 1259/99)
 - Άλλα επιμέρους καθεστώτα

- Δεύτερος Πυλώνας
 - Κανονισμός Αγροτικής Ανάπτυξης 1257/99
 - Ενίσχυση επενδύσεων
 - Έγκατάσταση νέων γεωργών
 - Μεταποίηση
 - Μέτρα για τις Λιγότερο Ευνοημένες Περιοχές (Εξισωτική αποζημίωση)
 - Ανταρριβαλλοντικά μέτρα

Ευρωπαϊκή Ένωση

Καθεστώς άμεσης στήριξης Οριζόντιος Κανονισμός 1259/99

Άρθρο 3 Ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος

1. .. τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα περιβαλλοντικά μέτρα τα οποία κρίνουν κατάλληλα ενόψει της κατάστασης της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης ή παραγωγής και τα οποία αντικατοπτρίζουν τις πιθανές περιβαλλοντικές συνέπειες.

Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

- στήριξη ως ανταμοιβή για την ανάληψη γεωργοπεριβαλλοντικών υποχρεώσεων,
- γενικές υποχρεωτικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις,
- ειδικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις που συνιστούν προϋπόθεση για τις άμεσες πληρωμές.

2. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν τις κυρώσεις που ενδείκνυται και είναι ανάλογες με τη σοβαρότητα των οικολογικών συνεπειών της μη τήρησης των περιβαλλοντικών απαιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Μπορούν να προβλέψουν μείωση ή, κατά περίπτωση, κατάργηση των ωφελειών που προκύπτουν από τα συγκεκριμένα καθεστώτα στήριξης, εάν δεν τηρούνται οι περιβαλλοντικές αυτές απαιτήσεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Διαρθρωτικά

Καν. 1257/1999
 Άρθρα 5, 8, 26

.... ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων

Άρθρο 14

Οι εξισωτικές αποζημιώσεις χορηγούνται, ανά εκτάριο γεωργικών εκτάσεων, στους γεωργούς οι οποίοι:

-
- χρησιμοποιούν συνήθεις καλές γεωργικές πρακτικές, που συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη του φυσικού χώρου, ιδίως πρακτικές αειφορικής γεωργίας.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Βαμβάκι

Καν 1051/2001 αρθ. 17

- 1. Τα κράτη μέλη ορίζουν, για τον τομέα του βαμβακιού:
 - τις δράσεις για βελτίωση του περιβάλλοντος, και ιδίως τις καλλιεργητικές τεχνικές που θα μπορούσαν να περιορίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον,
 - τα ερευνητικά προγράμματα με στόχο την ανάπτυξη μεθόδων καλλιέργειας περισσότερο συμβατών με το περιβάλλον,
 - τα μέσα για τη διάδοση μεταξύ των παραγωγών των πορισμάτων των ερευνών και των ευεργετικών συνεπειών των εν λόγω τεχνικών.
- 2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα περιβαλλοντικά μέτρα, λαμβανομένης υπόψη της συγκεκριμένης κατάστασης των γεωργικών εκτάσεων βαμβακοπαραγωγής. Εξάλλου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να υπενθυμίσουν στους παραγωγούς την αναγκαιότητα τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- 3. Τα κράτη μέλη περιορίζουν, ενδεχομένως, τις εκτάσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση στην παραγωγή μη εκκοκισμένου βαμβακιού, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που καθορίζουν τα ίδια και αναφέρονται:
 - στην γεωργική οικονομία των περιφερειών, για τις οποίες η παραγωγή βαμβακιού είναι σημαντική,
 - στις εδαφοκλιματικές συνθήκες που επικρατούν στις εν λόγω εκτάσεις,
 - στη διαχείριση των υδάτων άρδευσης,
 - στις εναλλαγές καλλιέργειών και τις καλλιεργητικές τεχνικές που μπορούν να βελτιώσουν το περιβάλλον.
- 4. Πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2004, η Ελληνική Δημοκρατία και το Βασίλειο της Ισπανίας διαβιβάζουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την περιβαλλοντική κατάσταση του τομέα του βαμβακιού και τα αποτελέσματα των εθνικών μέτρων που ελήφθησαν σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3.

Ευρωπαϊκή Ένωση Εφαρμογή

- Ως προς το άρθρο 3 του Καν. 1259, διαφορετική αντιμετώπιση.
 - Αγνόηση της πρόβλεψης για ειδικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις και χρήση της δυνατότητας ορισμού γενικών περιβαλλοντικών απαιτήσεων (Γερμανία)
 - Αναφορά των ήδη εφαρμοζόμενων εθνικών μέτρων (Γαλλία)
 - Λίγες και απλές απαιτήσεις (Δανία)
 - Πλήρεις κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής (Ελλάδα)
- Όλα τα Κ-Μ εφάρμοσαν τα υποχρεωτικής εφαρμογής άρθρα του Καν. 1257.

Πρώτος Πυλώνας Παραδείγματα εφαρμογής

Γερμανία

Γενικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις

- Εθνική νομοθεσία

Λεπτομερέστερες απαιτήσεις για λίπανση και φυτοπροστασία.

Πρώτος Πυλώνας Παραδείγματα εφαρμογής Γαλλία

Εθνικοί κανόνες σε σχέση με τη χρήση του
ύδατος

- Άδεια άρδευσης
- Τοποθέτηση υδρομέτρου

Πρώτος Πυλώνας Παραδείγματα εφαρμογής Δανία

Αροτραίες

- Ύπαρξη σχεδίου ισορροπημένης λίπανσης
- 2 μέτρα ακαλλιέργητη ζώνη από ποταμούς και λίμνες

Βοοτροφία

- Ύπαρξη σχεδίου διαχείρισης κοπριάς και λιπασμάτων
- Περιορισμός της χρήσης κοπριάς και λιπάσματος με ατομική ποσόστωση

Εγκαταλείφθηκε

Δεύτερος Πυλώνας Παραδείγματα εφαρμογής

- Οι περισσότερες χώρες καθόρισαν επαληθεύσιμα πρότυπα για τη χρήση λιπάσματος και φυτοφαρμάκων.
- Η Δανία, η Γερμανία και οι Ολλανδία απαιτούσαν ισοζύγιο θρεψης, και ο έλεγχός τους στηρίζονται σε μεγάλο ποσοστό στα αρχεία.
- Σουηδία: πρόσθετα πρότυπα στις ευπρόσβλητες στα νιτρικά περιοχές.
- Στις Κάτω Χώρες όλες οι πτυχές της λίπανσης καλύπτονταν με τα πολύ λεπτομερή πρότυπα για παραγωγή, αποθήκευση και λίπανση. Η πυκνότητα ζωικού κεφαλαίου ελεγχόταν έμμεσα όπως και στη Γερμανία από τη επιτρεπόμενη ποσότητα εναπόθεσης κοπριάς

Δεύτερος Πυλώνας Παραδείγματα εφαρμογής

- Η Αυστρία και η Δανία περιελάβαν επαληθεύσιμα πρότυπα για την κτηνοτροφική παραγωγή όπως εδαφοκάλυψη ή διαχείριση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξής τους.
- Η Αυστρία διέθετε πρότυπα για την αποφυγή της διάβρωσης
- Και οι δύο χώρες είχαν καθορίσει πρόσθετες απαιτήσεις για τους εφαρμόζοντες αγροπεριβαλλοντικά μέτρα.
- Το Η.Β. και η Ιρλανδία παρουσίασαν μια άλλη εικόνα. Δίνουν μεγάλη έμφαση στις προστατευόμενες περιοχές και τη βιοποικιλότητα.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Οριζόντιος κανονισμός κ.α.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και για την τροποποίηση των κανονισμών
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1783/2003 του Συμβουλίου, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ)

Κανονιστικές απαιτήσεις

διαχείρισης

Από 1-1-2005
Περιβάλλον

1. Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών
2. Οδηγία 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1979 περί προστασίας των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες
3. Οδηγία 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1986 σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία
4. Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης
5. Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης

Από 1-1-2005

Δημόσια Υγεία και υγεία των ζώων- Αναγνώριση και Καταγραφή των ζώων

6. Οδηγία 92/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 1992 για την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων
7. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2629/97 της Επιτροπής της 29ης Δεκεμβρίου 1997 για τη θέσπιση λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820/97 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ενώτια, τα μητρώα των εκμεταλλεύσεων και τα διαβατήρια στο πλαίσιο του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών
8. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820/97 του Συμβουλίου

Κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης

Από 1-1-2006

Δημόσια υγεία –Υγεία ζώων και φυτών

9. Οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1991 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων
10. Οδηγία 96/22/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, για την απαγόρευση της χρησιμοποίησης ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους και κατάργησης των οδηγιών 81/602/ΕΟΚ, 88/146/ΕΟΚ και 88/299/ΕΟΚ
11. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων
12. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών

Κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης

Από 1-1-2006

Γνωστοποίηση Ασθενειών

13. Οδηγία 85/511/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Νοεμβρίου 1985 για τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση του αφθώδους πυρετού
14. Οδηγία 92/119/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1992 για τη θέσπιση γενικών κοινοτικών μέτρων καταπολέμησης ορισμένων ασθενειών των ζώων καθώς και ειδικών μέτρων για τη φυσαλιδώδη νόσο των χοίρων
15. Οδηγία 2000/75/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2000 για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικών με μέτρα καταπολέμησης και εξάλειψης του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου

Κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης

Από 1-1-2007

Συνθήκες διαβίωσης των ζώων

16. Οδηγία 91/629/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1991 για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων
17. Οδηγία 91/630/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1991 για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων
18. Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1998 σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία

Ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες

Ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές πρακτικές

Τομέας	Πρότυπα
Διάβρωση του εδάφους: Προστασία του εδάφους μέσω κατάλληλων μέτρων	✓Ελάχιστη εδαφοκάλυψη ✓Ελάχιστη διαχείριση γαιών αντικατοπτρίζουσα ειδικές για το χωρο συνθήκες ✓Αναβαθμίδες
Οργανική ύλη του εδάφους: Διατήρηση των επιπέδων της οργανικής ύλης του εδάφους μέσω κατάλληλων μεθόδων	✓Πρότυπα για αμειψισπορές, όπου συντρέχει περίπτωση ✓Διαχείριση υπολειμμάτων καλλιεργειών
Δομή του εδάφους: Διατήρηση της δομής του εδάφους μέσω κατάλληλων μέτρων	✓Κατάλληλη χρήση γεωργικών μηχανών

Ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες

Ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές πρακτικές

Τομέας	Πρότυπα
Ελάχιστο επίπεδο συντήρησης: Εξασφάλιση ελάχιστου επιπέδου συντήρησης και αποφυγής της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων.	✓Ελάχιστοι ρυθμοί ανανέωσης ζωικού πληθυσμού ή/και κατάλληλα καθεστώτα > Προστασία των μόνιμων βοσκότοπων > Διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου, συμπεριλαμβανομένης, ανάλογα με την περίπτωση, της απαγόρευσης της εκρίζωσης ελαιοδένδρων >— Αποφυγή της επέκτασης ανεπιθύμητης βλάστησης στη γεωργική γη >— Διατήρηση των ελαιώνων σε καλή καλλιεργητική κατάσταση

Εφαρμογή

- Σύστημα ελέγχου
 - (Έλεγχοι στο 20% του 5% = 1%)
- Σύστημα Κυρώσεων
- Έκθεση εφαρμογής

Πρόσθετα μέτρα

- Περίοδοι προσαρμογής στους κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης
- Χρηματοδότηση προσαρμογής στους κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης
- Σύστημα γεωργικών συμβουλών με κύριο στόχο την εφαρμογή των κανόνων και προτεραιότητα στις μεγάλες εκμεταλλεύσεις

Περιβάλλον	
Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 103 της 25.4.1979, σ. 1)	Άρθρο 3 § 1 και § 2 β), άρθρο 4 § 1, 2 και 4, άρθρο 5 α), β) και δ)
Οδηγία 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1979 περί προστασίας των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες (ΕΕ L 20 της 26.1.1980, σ. 43)	Άρθρα 4 και 5
Οδηγία 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1986 σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία (ΕΕ L 181 της 4.7.1986, σ. 6)	Άρθρο 3
Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1)	Άρθρα 4 και 5
Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ.	Άρθρο 6 και άρθρο 13 § 1 α)

Δημόσια υγεία και υγεία των ζώων	
Αναγνώριση και καταγραφή των ζώων	
Οδηγία 2008/71/ΕΚ της 15ης Ιουλίου 2008 για την αναγνώριση και την καταγραφή των χοίρων (ΕΕ L 213 της 8.8.2008, σ. 31)	Άρθρα 3, 4 και 5
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2000 για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας (ΕΕ L 204 της 11.8.2000, σ. 1)	Άρθρα 4 και 7
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2003 για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (ΕΕ L 5 της 9.1.2004, σ. 8).	Άρθρα 3, 4 και 5
Δημόσια υγεία, υγεία των ζώων και των φυτών	
Οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1991 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ L 230 της 19.8.1991, σ. 1)	Άρθρο 3
Οδηγία 96/22/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 1996 για την απαγόρευση της χρησιμοποίησης ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους (ΕΕ L 125 της 23.5.1996, σ. 3)	Άρθρο 3 στοιχεία α), β), δ) και ε), και άρθρα 4, 5 και 7
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1)	Άρθρα 14, 15, 17 § 1 [1], 18, 19 και 20
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2001 για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης	

Κοινοποίηση ασθενειών	
Οδηγία 85/511/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Νοεμβρίου 1985 για τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση του αφθώδους πυρετού (ΕΕ L 315, 26.11.1985, σ. 11)	Άρθρο 3
Οδηγία 92/119/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1992 για τη θέσπιση γενικών κοινοτικών μέτρων καταπολέμησης ορισμένων ασθενειών των ζώων καθώς και ειδικών μέτρων για τη φουσαλιδώδη νόσο των χοίρων (ΕΕ L 62 της 15.3.1993, σ. 69)	Άρθρο 3
Οδηγία 2000/75/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2000 για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικών με μέτρα καταπολέμησης και εξάλειψης του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 74)	Άρθρο 3
Καλή μεταχείριση των ζώων	
Οδηγία 91/629/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1991 για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων (ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 28)	Άρθρα 3 και 4
Οδηγία 91/630/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1991 για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων (ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 33)	Άρθρο 3 και άρθρο 4 § 1
Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1998 σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 23)	Άρθρο 4

ρο 6

Τομέας	Υποχρεωτικά πρότυπα	Προαιρετικά πρότυπα
Διάβρωση του εδάφους: Προστασία του εδάφους μέσω καταλλήλων μέτρων	—Ελάχιστη εδαφοκάλυψη	—Διατήρηση αναβαθμιδών
	Ελάχιστη διαχείριση γαιών αντικατοπτρίζουσα ειδικές για το χώρο συνθήκες	
Οργανική ύλη του εδάφους: Διατήρηση των επιπέδων της οργανικής ύλης του εδάφους μέσω καταλλήλων μεθόδων	—Διαχείριση υπολειμμάτων καλλιεργειών	—Πρότυπα για αμειψισπορές
Δομή του εδάφους: Διατήρηση της δομής του εδάφους μέσω καταλλήλων μέτρων		—Κατάλληλη χρήση γεωργικών μηχανών

στη περιοχή που καθορίζονται με το άρθρο 3 παρ. 2 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, οι ζώνες ανάσχεσης για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατ

Τομέας	Υποχρεωτικά πρότυπα	Προαιρετικά πρότυπα
Στοιχειώδες επίπεδο συντήρησης: Εξασφάλιση στοιχειώδους επιπέδου συντήρησης και αποφυγή της υποβάθμισης των ενδιαιτημάτων	—Διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου, συμπεριλαμβανομένων, ανάλογα με την περίπτωση, των φυτικών φρακτών, λιμνών, τάφρων, σειρών δένδρων, ομαδικών ή μεμονωμένων, και περιθωρίου αγροτεμαχίων	—Ελάχιστα όρια πυκνότητας ζωικού πληθυσμού ή/και κατάλληλα καθεστώτα
		—Δημιουργία και/ή διατήρηση οικοτόπων
	—Αποφυγή της επέκτασης ανεπιθύμητης βλάστησης στη γεωργική γη	—Απαγόρευση της εκρίζωσης ελαιοδένδρων
	—Προστασία των μόνιμων βοσκότοπων	—Διατήρηση των ελαιώνων και των αμπελώνων σε καλή βλαστική κατάσταση

Τομέας	Υποχρεωτικά πρότυπα	Προαιρετικά πρότυπα
Προστασία και διαχείριση των υδάτων: Προστασία των υδάτων από τη ρύπανση και τις επιφανειακές απορροές, και διαχείριση της χρήσης των υδάτων	—Δημιουργία ζωνών ανάσχεσης κατά μήκος υδατορρευμάτων	
—	Τήρηση των διαδικασιών έγκρισης για τη χρήση των υδάτων για άρδευση, εφόσον προβλέπεται	

Αξιολόγηση της πολλαπλής συμμόρφωσης (Ελεγκτικό συνέδριο, 2008)

- Για να επιτύχει πρέπει οι γενικοί όροι να «μεταφραστούν» σε ελέγξιμες απαιτήσεις σε επίπεδο εκμετάλλευσης.
- Οι στόχοι δεν είναι σαφείς άρα δεν είναι καθαρό το τι θέλουμε να πετύχουμε.
- Το πλαίσιο και οι διαδικασίες εφαρμογής είναι περίπλοκα άρα δύσκολα εφαρμόσιμα
- Απλοποίηση και ιεράρχηση
- Κατανομή στις επιμέρους ενέργειες/δραστηριότητες και αναφορά των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων σε κάθε τομέα.
- Τα ΚΜ πρέπει να προσαρμόσουν τις γενικές απαιτήσεις στις δικές τους ανάγκες και συνθήκες και η Επιτροπή να αξιολογήσει αυτή τη διαδικασία

Αξιολόγηση της πολλαπλής συμμόρφωσης (Ελεγκτικό συνέδριο)

- Καλύτερη σύνδεση με τα αγροπεριβαλλοντικά επιδιώξη συνεργειών
- Σαφής διαφοροποίηση από τα αγροπεριβαλλοντικά
- Επανεξέταση αγροπεριβαλλοντικών υπό το φως των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης
- Τα ΚΜ δεν έχουν θέσει σε λειτουργία αποτελεσματικά συστήματα ελέγχου και παρακολούθησης
- Πρώτο βήμα: το 1% να ισχύει για κάθε εφαρμοζόμενη υποχρέωση
- Αναξιόπιστα στοιχεία ελέγχων και παρακολούθησης άρα σημαντικές διορθώσεις είναι απαραίτητες
- Χρειάζονται δείκτες και επίπεδα αναφοράς για την αξιολόγηση
- Συνολικά: Όχι αποτελεσματικό ακόμα

Η Πολλαπλή συμμόρφωση στην Ελλάδα

Κώδικας για τον πρώτο πυλώνα

- Κώδικας για τον πρώτο πυλώνα (ΚΥΑ **324032** /24-12-2004)
 - Εφαρμογή σε όλες τις ΚΟΑ άρα στην ενιαία ενίσχυση

Προσαρμόζεται στη λογική της απάντησης στις απαιτήσεις της Κοινοτικής Νομοθεσίας

Εφαρμογή Οδηγιών

Να ενσωματώνει καταλλήλως στο έδαφος τα κοκκώδη αγροχημικά. τα δε δολώματα τρωκτικοκτονίας να τοποθετούνται εντός των στοών των τρωκτικών, ώστε να μην είναι ορατά (Οδηγία 79/409/ΕΟΚ).

Να μην καταστρέφει τμήματα της φυσικής αυτοφυούς βλάστησης στα όρια των γεωργικών εκτάσεων με δρόμους και φυσικούς υδάτινους αποδέκτες.

Ορίζεται ελάχιστο εύρος ζώνης διατήρησης (Οδηγία 79/409, 92/43/ΕΟΚ):

για θάμνους 0,50μ εκατέρωθεν της ρίζας του θάμνου και

για δένδρα η κάθετη προβολή της κόμης του δένδρου στο έδαφος.

Να τηρεί τους όρους εφαρμογής των φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων (Άρθρο 4, της Οδηγίας 80/68/ΕΟΚ).

Να πραγματοποιεί την έκπλυση των ψεκαστικών μηχανημάτων σε απόσταση μεγαλύτερη των 30 μέτρων από γεώτρηση, τάφρο ή υδατοσυλλογή (Άρθρο 5, της Οδηγίας 80/68/ΕΟΚ).

Να καθορίζει τη βλάστηση εντός των στοιχείων των αρδευτικών και στραγγιστικών δικτύων για τη διασφάλιση της αναγκαίας παροχρητευτικότητας, με μηχανικά και όχι με χημικά μέσα (Άρθρα 4 & 5, της Οδηγίας 80/68/ΕΟΚ).

Να καθορίσει στην εκμετάλλευσή του και να σημάνει ευκρινώς χώρο συγκέντρωσης και αποκομιδής απορριμμάτων, όπου εξασφαλίζεται η συγκέντρωση όλων των ρυπογόνων στοιχείων και των συσκευασιών των αγροχημικών (Άρθρα 4 & 5, της Οδηγίας 80/68/ΕΟΚ).

Να συμμορφώνεται με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 3 και 4 της ΚΥΑ 80568/4225/91 (Β 641). (Οδηγία 86/278/ΕΟΚ).

Να διατηρεί τις πάσης φύσεως αγροτικές εγκαταστάσεις σε καλή κατάσταση ώστε να αποτρέπεται η διαφυγή ρυπαντών προς το περιβάλλον (Οδηγίες, Αρ. 80/68/ΕΟΚ & Αρ. 92/43/ΕΟΚ).

Καλή κατάσταση

Να μεριμνά ώστε στα αγροτεμάχια που βρίσκονται σε εδάφη με κλίση άνω του 10%, να υπάρχει φυτική κάλυψη κατά την περίοδο των βροχοπτώσεων, μέχρι την προετοιμασία του εδάφους για την επόμενη σπορά, ανάλογα με την καλλιέργεια.

Σε αγροτεμάχια με κλίση πάνω από 10% που κινδυνεύουν από διάβρωση, η άροση πρέπει να γίνεται κατά τις ισούψεις ή διαγώνια ή εναλλακτικά να δημιουργούνται σταθερές ακαλλιέργητες λωρίδες ως ζώνες ανάσχεσης, σε αποστάσεις ανάλογες με τις εδαφικές ιδιότητες και την κλίση. Επίσης η άρδευση να μη γίνεται με την μέθοδο της κατάκλυσης.

Να μην καταστρέφει τις αναβαθμίδες, τις ξερολιθιές, τα αναχώματα και τα φυσικά πρηνή στα όρια των αγροτεμαχίων.

Να καλλιεργεί και να ενσωματώνει στο έδαφος ψυχανθή, συμπληρωματικά προς την κύρια καλλιέργεια, στο 20% της καλλιεργούμενης έκτασης της εκμετάλλευσης κατ' έτος.

Ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, επιλέγει να ακολουθήσει μια ή περισσότερες από τις παρακάτω πρακτικές αναφορικά με τα υπολείμματα των καλλιεργειών:

- α) ενσωμάτωση στο έδαφος,
- β) βόσκηση της καλαμιάς,
- γ) κοπή και κάλυψη του εδάφους με τα υπολείμματα (mulching) και ενσωμάτωσή τους στο έδαφος την επόμενη άνοιξη.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μόνο για περιοχές εκτός του Δικτύου Φύση 2000 και με άδεια από την οικεία Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης και την Πυροσβεστική, μπορεί να προβεί σε καύση της καλαμιάς.

Να μην προβαίνει σε μηχανική κατεργασία του εδάφους όταν υπάρχει πάγος ή/και πλήρης κάλυψη του αγροτεμαχίου με νερό.

Να συμμορφώνεται με την ελάχιστη πυκνότητα βόσκησης των βοσκοτόπων, η οποία ορίζεται σε 0,2 MMZ/εκτάριο για όλες τις κατηγορίες ζώων, εκτός των περιπτώσεων όπου υπάρχουν ειδικότερες ρυθμίσεις κατά περιοχή. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η βόσκηση, να κόβει και να απομακρύνει την θαμνώδη βλάστηση των βοσκοτόπων.

Να μην προβαίνει σε άροση των μονίμων βοσκοτόπων εκτός από τις περιπτώσεις όπου προκύπτει περιβαλλοντική ή αρχαιολογική αναγκαιότητα η οποία αποδεικνύεται με έγγραφα των αρμοδίων αρχών.

Επίσης να μην προκύπτει υπερβόσκηση πάνω από 3 MMZ/εκτάριο.

Να προβαίνει στις ελάχιστες καλλιεργητικές παρεμβάσεις στο αγροτεμάχιο ώστε να διατηρείται αυτό σε καλή κατάσταση και να αποφεύγεται η εισβολή ανεπιθύμητων ειδών. Ο γεωργός μπορεί να απομακρύνει την ανεπιθύμητη βλάστηση είτε με βόσκηση είτε με μηχανικό κόψιμο και απομάκρυνση.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ

Διάβρωση (Βοσκοφόρτωση) ΖΜ/εκτάριο

Ζώνη	Αρχικός	2ου	1ου
Πεδινά	1,4	1,4 - 1,9 - 2	3
Ορεινοί	1		
Νησιωτικοί	1 για 120 μέρες = 0.33	1 – 1,9 - 2	

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ

Διάβρωση (Βοσκοφόρτωση) ΖΜ/εκτάριο

Οριακοί / υποβαθμισμέν οι -Ζώνη	Αρχικός	2ου	1ου
Πεδινά	1	1,4 - 1,9 - 2	3
Ορεινοί	0.7		
Νησιωτικοί	0.23	1 – 1,9 - 2	

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ

Θέμα	Αρχικός	2ου	1ου
Νερό	Μείωση κατά 5-10%	Περιορισμοί ΤΟΕΒ- Νομαρχιακών	Τίποτα

Επαλήθευση

- Επιλογή δείγματος (ανάλυση κινδύνων)
 - Κριτήρια μεγέθους
 - Προηγούμενων παραβάσεων
 - Επικινδυνότητα
- Ημερολόγιο εργασιών – παραστατικά
 - Λιπάσματα, φυτοφάρμακα, κοπριά, σπόροι, κίνηση των ζώων
- Επιτόπιοι οπτικοί έλεγχοι+ Έλεγχος παραστατικών
- Εργαστηριακοί όπου όποτε όπως πρέπει

Έλεγχος - Κυρώσεις

Συντονισμός των ελέγχων στον ΟΠΕΚΕΠΕ

Αρμόδιες για τους ελέγχους είναι οι περιφερειακές αυτοδιοικήσεις και οι ειδικές διμελείς ελεγκτικές επιτροπές που έχουν οριστεί για τις κανονιστικές διατάξεις.

Ποσοστό ελέγχου τουλάχιστον 1%

Κυρώσεις όπως προβλέπονται (Διαφοροποίηση μεταξύ αμέλειας και σκοπούμενης μη συμμόρφωσης)

Ανοιχτά θέματα

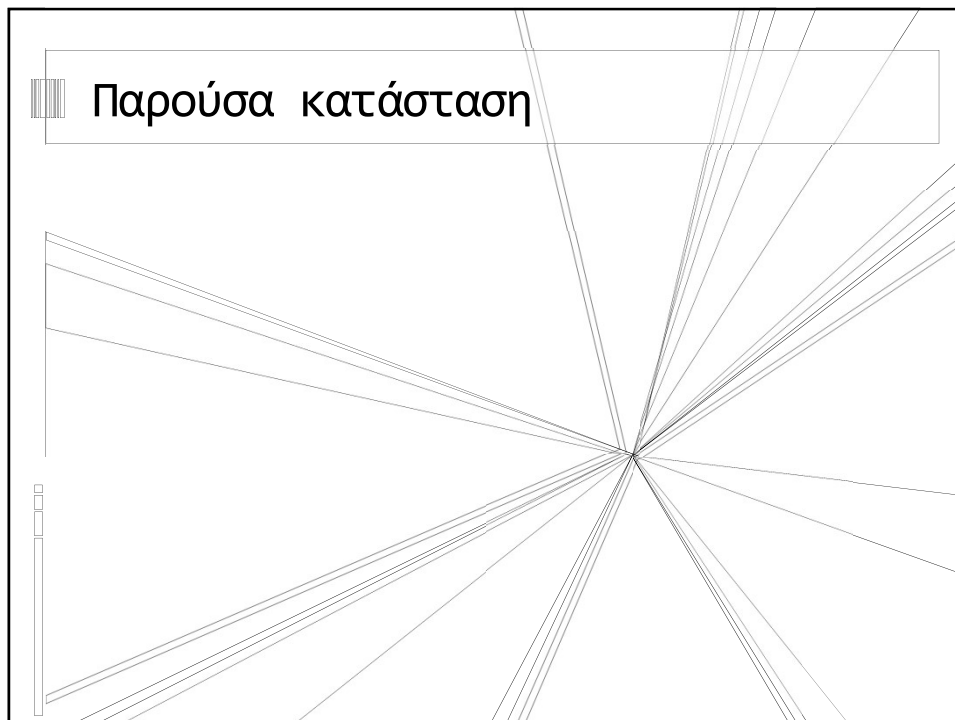
- Πώς καταρτίζονται;
 - Διαδικασία
 - Περιεχόμενο
- Πώς ελέγχονται;
 - Περιβαλλοντικά κριτήρια στον ορισμό δείγματος;
- Πρόβλεψη για αξιολόγηση
 - Με ποιο τρόπο - δείκτες

Το μέγεθος του εγχειρήματος

	Ha (.000)	% της ΧΙΓ	Δικαιούχοι	% των δικαιούχων	% των επιδότησεων ΚΟΛ
ΟΣΔΕ Φυτική	1,813	19	282,400	26	26
ΟΣΔΕ Βοσκότοποι	5,219	57 (58% κοινόχρηστοι)	24,270	2	4
Ελαιώνες	767	8	633,245	58	27
Σύνολο	7.799	84	939,915	86	57

μεγάλωση					
	Ha (.000)	% της ΧΠΓ	Δικαιούχοι	των δικαιούχων	% των επιδοτήσεων ΚΟΑ
Βαμβάκι	381	4.2	3,107	9	25
Καπνός	55	0	54,771	5	18
<p>19.13% των δικαιούχων εισπράττουν πάνω από μία επιδότηση</p> <p style="text-align: center;">Λίγο πάνω από 800.000 εκμεταλλεύσεις</p>					

Διοικητικά	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Από 1-1-2005 	<p>Περιβάλλον</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών ▪ Οδηγία 86/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1979 περί προστασίας των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες ▪ Οδηγία 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1986 σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της λύσης καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία ▪ Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης ▪ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Υδατικοί πόροι

- Αδειοδότηση έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων
- Άδειες χρήσης νερού
 - Ηλεκτροδότηση
- Συμβατότητα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής
- Περιβαλλοντική αδειοδότηση για τα έργα και οι δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων που αφορούν σε απολήψεις από επιφανειακά και υπόγεια ύδατα
- Απαγόρευση κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων υπόγειων υδάτων (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις νερού καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων νερού:
 - -Σε περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση
 - -Εντός των ζωνών των συλλογικών αρδευτικών δικτύων
 - -Στις ζώνες προστασίας (I και II) των έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος

Υδατικοί πόροι

Παρακολούθηση -
έλεγχος

- Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (<http://lmt.ypeka.gr>)
- Τοποθέτηση μη μηδενιζόμενου υδρομέτρου
- Μητρώα με τα αδειοδοτημένα έργα συμπεριλαμβανομένων των έργων επιφανειακής ταμίευσης νερού (aero.ypeka.gr)
- Από το Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης Ποιότητας Υπόγειων Νερών παρακολουθείται η ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδάτων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ταπείνωση ή όχι των υπόγειων υδροφόρων οριζόντων και συνεπώς να προκύψουν συμπεράσματα για τον τρόπο εκμετάλλευσης (υπεράντληση ή όχι) του υπόγειου υδατικού δυναμικού.
- **Προβλέπονται**
- Πάροχοι ύδατος υποχρεούνται να καταγράφουν τις ποσότητες απόληψης ύδατος
 - Προσδιορίζονται τελικές ημερομηνίες για την τοποθέτηση υδρομετρητών στο σύνολο των χρηστών συλλογικών αρδευτικών δικτύων
- Μηχανισμός παρακολούθησης μέσω πληροφοριακού συστήματος

Κώδικας για την αποφυγή της ΝΙΤΡΟΡΥΠΑΝΣΗΣ

- Κώδικας προτροπών
 - Η ρύπανση προκαλείται από ...
 - Συνιστάται η χρήση ...
- Σχέδια δράσης ανά περιοχή

Οι παραγωγοί πρέπει να τηρούν ιστορικό λίπανσης κάθε αγροτεμαχίου και να καταχωρούν σε φύλλα καταγραφής όλες τις ποσότητες λιπασμάτων και κοπριάς που προμηθεύονται, σημειώνοντας ημερολογιακά και ανά αγροτεμάχιο το είδος και τις ποσότητες που εφαρμόστηκαν.

Η καταγραφή μπορεί να γίνεται και σε οποιοδήποτε αρχείο χρησιμοποιείται από τον παραγωγό στο πλαίσιο άλλων υποχρεώσεών του (πχ. Μητρώο Εισροών Εκροών - Ημερολόγιο Εργασιών στο πλαίσιο της Πολλαπλής Συμμόρφωσης).

Τα παραπάνω λειτουργούν ως ημερολόγιο εισροών λίπανσης από το οποίο ανά πάσα στιγμή ο παραγωγός και κάθε αρμόδια αρχή μπορούν να γνωρίζουν τον χρόνο εφαρμογής, την ποσότητα, και το είδος του χρησιμοποιούμενου αζωτούχου λιπάσματος.

Το αρχείο μαζί με τα εκάστοτε απαιτούμενα από τη νομοθεσία παραστατικά πρέπει να φυλάσσονται από τον παραγωγό για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται, για τις ανάγκες αφενός του ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές αφετέρου της κατάρτισης δυναμικά από τον παραγωγό ενός σχεδίου ορθολογικής λίπανσης των αγροτεμαχίων του.

Οι παραγωγοί απαγορεύεται να προβαίνουν σε εφαρμογή αζωτούχων λιπασμάτων:

- α. σε παγωμένες ή καλυμμένες με χιόνια επιφάνειες, καθώς και σε εδάφη κορεσμένα με νερό, που δε στραγγίζουν επαρκώς, ή πλημμυρισμένα,
- β. ενώ υπάρχει πρόβλεψη βροχόπτωσης στο αμέσως επόμενο διήμερο,
- γ. όταν πνέει ισχυρός άνεμος.
- δ. Οι παραγωγοί πρέπει να αποφεύγουν να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα στο έδαφος κατά το χρονικό διάστημα από 1η Δεκεμβρίου μέχρι 31η Ιανουαρίου

Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα:

- α. σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων από όχθες επιφανειακών υδάτινων όγκων (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες, διώρυγες, τάφρους και κανάλια άρδευσης ή στράγγισης) σε περίπτωση έκτασης με κλίση μέχρι 8%, και σε απόσταση μικρότερη των 6 μέτρων σε παρόχθιους αγρούς με κλίση άνω του 8%,

- β. σε απόσταση μικρότερη των 50 μέτρων από υδροληψίες υπόγειου νερού (πηγές, πηγάδια και γεωτρήσεις) προοριζόμενου για ανθρώπινη κατανάλωση,
- γ. σε απόσταση μικρότερη των 5 μέτρων από κάθε άλλη υδροληψία υπόγειου νερού (πηγές, πηγάδια και γεωτρήσεις).
- Οι παραπάνω αποστάσεις ασφαλείας οριοθετούν ζώνες ανάσχεσης, εντός των οποίων συνιστάται να υπάρχει οποιασδήποτε μορφής φυτική κάλυψη, που μπορεί να λειτουργεί ως φυσικό φίλτρο απορρύπανσης.
- δ. Οι παραγωγοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα υγρής μορφής σε επικλινείς εκτάσεις με σημαντική κλίση (άνω του 8%), με εξαίρεση την εφαρμογή μέσω του συστήματος της στάγδην άρδευσης ή με τη μέθοδο της έγχυσης.
- ε. Γενικότερα απαγορεύεται η εφαρμογή των αζωτούχων λιπασμάτων σε ακάλυπτο έδαφος, σε φυτοφράκτες, καθώς και σε γειτονικά κτήματα ώστε να αποτρέπεται η διαφυγή ρυπαντών προς το περιβάλλον.

3. Προκειμένου για κτηνοτροφικά απόβλητα:

- α. Απαγορεύεται η απευθείας απόρριψη κτηνοτροφικών αποβλήτων σε επιφανειακά και υπόγεια νερά.
- β. Τα κτηνοτροφικά απόβλητα απαγορεύεται να διατίθενται σε εδαφικούς αποδέκτες σε ανεπεξέργαστη μορφή (αχώνευτα). Η διάθεσή τους μπορεί να γίνει:
 - i. Όσον αφορά τα υγρά απόβλητα, σε καλλιεργούμενες εκτάσεις, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της καλλιέργειας κυρίως σε άζωτο (δόσεις λίπανσης), μέσω του συστήματος άρδευσης. Ή/και σε εκτάσεις εδαφικού - φυτικού φίλτρου, δηλαδή εκτάσεις στις οποίες, αφού γίνει η κατάλληλη μηχανική κατεργασία, διατίθενται τα απόβλητα σε κατάλληλες δόσεις άρδευσης, με αποτέλεσμα να αναπτύσσεται αυτοφυής αζωτόφιλη βλάστηση ανάλογη με την προσφερόμενη από τα απόβλητα ποσότητα αζώτου.
 - ii. Όσον αφορά τα στερεά απόβλητα σε καλλιεργούμενες εκτάσεις με άμεση ενσωμάτωση με σκοπό τη λίπανση και τον εμπλουτισμό του εδάφους με οργανική ουσία.

Προκειμένου για κτηνοτροφικά απόβλητα:

Στις ευπρόσβλητες ζώνες, οι παραγωγοί απαγορεύεται να εφοδιάζουν το έδαφος των γεωργικών εκτάσεων (καλλιεργούμενων και μη), μέσα σε χρονική περίοδο 12 μηνών, με συνολική ποσότητα αζώτου κτηνοτροφικών αποβλήτων πάνω από 170 κιλά ανά εκτάριο (Kg/Ha). Για τις υπόλοιπες εκτάσεις της χώρας, η αντίστοιχη ποσότητα αζώτου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 250 κιλά ανά εκτάριο (Kg/Ha). Τα όρια αυτά ισχύουν αθροιστικά για την εφαρμογή επεξεργασμένων κτηνοτροφικών απόβλητων και την απόθεση τους από τα ίδια τα ζώα που πιθανόν να βόσκουν στις εκτάσεις αυτές.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

- Σε κάθε περιοχή του δικτύου ΦΥΣΗ 2000 μετά την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη χρειάζονται Ειδικά Διαχειριστικά Σχέδια.

- ❖ Έχουν χαρακτηριστεί και οριοθετηθεί 202 Ζώνες Ειδικής Προστασίας, οι οποίες συνιστούν τμήμα του Ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura 2000. Στις ΖΕΠ λαμβάνονται ειδικά μέτρα προστασίας, διατήρησης και αποκατάστασης που αφορούν στους οικοτόπους των ειδών της ορνιθοπανίδας, με σκοπό να εξασφαλισθεί η επιβίωση και η αναπαραγωγή των εν λόγω ειδών στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη εξάπλωσής τους.
- ❖ Έχει κυρωθεί χάρτης με τα εξωτερικά όρια των ΖΕΠ, γεωχωρική πληροφορία και η έκταση της κάθε ΖΕΠ.
- ❖ Έχουν εγκριθεί δύο σχέδια διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

- ❖ Στην πολλαπλή συμμόρφωση απαιτείται από τους δικαιούχους που δραστηριοποιούνται εντός των προστατευόμενων περιοχών
 - να τηρούν τα μέτρα για την προστασία και διατήρηση των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (Οδηγία 2009/147/ΕΚ) για την άγρια ορνιθοπανίδα και για την αποφυγή της ρύπανσης ή της υποβάθμισης των οικοτόπων των ειδών, καθώς και τις επιζήμιες για τα πτηνά ενοχλήσεις, όπως προσδιορίζονται στα σχετικά Προεδρικά Διατάγματα, τους Κανονισμούς Διοίκησης και Λειτουργίας και τα Σχέδια Διαχείρισης.
 - Και να πραγματοποιούν το θερισμό από το κέντρο του αγροτεμαχίου προς το εξωτερικό, περιστροφικά ή σε λωρίδες εφόσον το μέγεθος του αγροτεμαχίου και τα διαθέσιμα μέσα το επιτρέπουν.

Είναι σε εξέλιξη

- η σύνταξη σχεδίων διαχείρισης για όλες τις περιοχές
- ❖ Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (ν. 4014/11), στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 η περιβαλλοντική αδειοδότηση πραγματοποιείται με την εφαρμογή της διαδικασίας Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης

Διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων βάσει της αναλογίας των μόνιμων βοσκοτόπων σε σχέση με τη γεωργική έκταση

Γενικό μέτρο διασφάλισης κατά της μετατροπής σε άλλες γεωργικές χρήσεις για τη διατήρηση των αποθεμάτων άνθρακα

Διατήρηση μόνιμων βοσκότοπων

Η αναλογία της γης που αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο προς τη συνολική γεωργική έκταση που δηλώνεται κατ' έτος από τους/τις γεωργούς στην αίτηση ενίσχυσης, δεν μειώνεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% σε σύγκριση με την αναλογία αναφοράς.

Προηγουμένως άδεια από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε

Σε περίπτωση υπέρβασης

Κατάλληλη προστασία των υγροτόπων και τυρφώνων

Προστασία των πλούσιων σε άνθρακα εδαφών

Για τους μεν υγροτόπους οι οποίοι περιλαμβάνονται στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών εφαρμόζονται τα διαλαμβανόμενα στα σχέδια διαχείρισης ή τα ειδικά για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 μέτρα που προβλέπονται. Για τους υγροτόπους εκτός του δικτύου προστατευόμενων περιοχών μόνο εμμέσως προστατεύονται λόγω της απαγόρευσης καλλιέργειες στις όχθες των υδατικών όγκων και απαγόρευσης της γεωργικής αξιοποίησης αποκαλυπτόμενων εκτάσεων.

Ως προς τους τυρφώνες δεν υπάρχει πρόβλεψη για άμεση προστασία. Οι τυρφώνες όπου υπάρχουν σε σημαντική έκταση κυρίως στα τενάγη των Φιλιππων στη Ανατολική Μακεδονία Θράκη χρησιμοποιούνται για γεωργικούς σκοπούς, σχεδόν στο σύνολό τους και δεν περιλαμβάνονται στις προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA. Εμμέσως προστατεύονται από τη συνίζηση δια της απαγόρευσης καύσης της καλαμιάς – υπολειμμάτων

Απαγόρευση της καύσης υπολειμμάτων καλλιεργειών, εκτός αν γίνεται για λόγους φυτοπροστασίας.

Διατήρηση των επιπέδων της οργανικής ύλης του εδάφους

Ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, επιλέγεται μια ή περισσότερες από τις παρακάτω πρακτικές σχετικά με τα υπολείμματα των καλλιεργειών:

- i. ενσωμάτωση στο έδαφος
- ii. βόσκηση της καλαμιάς
- iii. διατήρηση της καλαμιάς στο χωράφι κατά τη διάρκεια του χειμώνα και ενσωμάτωση της την επόμενη καλλιεργητική περίοδο.

Εκτός των περιοχών του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΦΥΣΗ 2000 (NATURA), όπου σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η καύση της καλαμιάς, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να καεί.

Διαχείριση της κατεργασίας του εδάφους για τη μείωση του κινδύνου υποβάθμισης του εδάφους, λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη την κλίση του εδάφους

Ελάχιστη διαχείριση γαιών που λαμβάνει υπόψη τις ειδικές συνθήκες της τοποθεσίας με σκοπό τον περιορισμό της διάβρωσης .

- Σε αγροτεμάχια με κλίση πάνω από 10% που κινδυνεύουν από διάβρωση, η άροση γίνεται κατά τις ισοϋψείς ή διαγώνια ή εναλλακτικά να δημιουργούνται σταθερές ακαλλιέργητες λωρίδες ως ζώνες ανάσχεσης, σε αποστάσεις ανάλογες με τις εδαφικές ιδιότητες και την κλίση.
- Η άρδευση δεν γίνεται με τη μέθοδο της κατάκλυσης.
- Δεν καταστρέφονται οι ξερολιθιές, τα αναχώματα και τα φυσικά πρηνή στα όρια των αγροτεμαχίων

Κανένα ακάλυπτο έδαφος την/τις πιο ευαίσθητη/-ες περίοδο/-ους

Προστασία των εδαφών κατά τη χειμερινή περίοδο

- Στα αγροτεμάχια που βρίσκονται σε εδάφη με κλίση άνω του 10% επιβάλλεται να υπάρχει φυτική κάλυψη κατά την περίοδο των βροχοπτώσεων, μέχρι την προετοιμασία του εδάφους για την επόμενη σπορά, ανάλογα με την καλλιέργεια

Ελάχιστο ποσοστό των γεωργικών εκτάσεων που διατίθεται για μη παραγωγικά στοιχεία ή περιοχές

- Διατήρηση μη παραγωγικών στοιχείων και περιοχών για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- **Διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου**
- **Απαγόρευση της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών**
- **Προαιρετικά, μέτρα για την αποφυγή χωροκατακτητικών φυτικών ειδών**

Διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου

- Ο παραγωγός δεν καταστρέφει τη φυσική αυτοφυή βλάστηση στα όρια των αγροτεμαχίων και στις νησίδες εντός των αγροτεμαχίων του.
- Ορίζεται ελάχιστο εύρος ζώνης διατήρησης:
 - για θάμνους 0,50 μ εκατέρωθεν της ρίζας του θάμνου και
 - για δένδρα η κάθετη προβολή της κόμης του δένδρου στο έδαφος.
- Ο γεωργός θα πρέπει να μην καταστρέφει σημαντικά στοιχεία του αγροτικού τοπίου όπως αναβαθμίδες, τάφρους, φυτοφράκτες, υδατοσυλλογές, και δενδροστοιχίες που αποτελούνται από δένδρα με ελάχιστη διάμετρο κόμης 1 μέτρο, εντός των αγροτεμαχίων ή και στο περιθώριο αυτών.

Απαγόρευση της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών

- Απαγορεύεται η κοπή φυτοφρακτών και δένδρων από την 1η Μαρτίου έως την 30η Ιουνίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Εφαρμογή της Αμειψισποράς

Με αφορμή ερωτήματα των γεωργών σε σχέση με την εφαρμογή της αμειψισποράς στο πλαίσιο της πολλαπλής Συμμόρφωσης, το ΥΠΑΑΤ ανακοινώνει τα εξής:

Με βάση τον κανονισμό 73/2009, και την ΚΥΑ 262385/2010, και με σκοπό τη διατήρηση της αειφορίας των γεωργικών εδαφών, προβλέπεται η εφαρμογή αμειψισποράς στις αρόσιμες εκτάσεις. Σύμφωνα με τη διάταξη, υπάρχουν δύο εναλλακτικοί τρόποι εφαρμογής και μία περίπτωση πλήρους απαλλαγής για τους γεωργούς της χώρας:

1. Οι γεωργοί μπορούν να καλλιεργούν κάθε χρόνο τουλάχιστον τρεις διαφορετικές καλλιέργειες στην εκμετάλλευσή τους, χωρίς κανένα περιορισμό για τις εκτάσεις κάθε καλλιέργειας. Δηλαδή δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει συγκεκριμένο ποσοστό για κάθε καλλιέργεια, και δεν εξετάζεται σε ποιο αγροτεμάχιο γίνεται η κάθε καλλιέργεια.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Για παράδειγμα :

- Γεωργός έχει πέντε αγροτεμάχια εκ των οποίων 2 με έκταση 100 στρέμματα, 1 με έκταση 10 στρέμματα και δύο αγροτεμάχια με έκταση 3 στρέμματα το καθένα. Ο γεωργός αυτός μπορεί να καλλιεργήσει τομάτα στα 3 στρέμματα, σιτάρι στο άλλο αγροτεμάχιο των τριών στρεμμάτων και βαμβάκι σε όλα τα υπόλοιπα (δηλαδή στα 210 στρέμματα). Με αυτόν τον τρόπο καλύπτεται η υποχρέωση αμειψισποράς πλήρως. Η αναφορά των καλλιεργειών είναι απλά ενδεικτική, και η κάθε καλλιέργεια μπορεί να αντικατασταθεί με όποια άλλη επιθυμεί ο γεωργός χωρίς περιορισμούς εκτάσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Για παράδειγμα :

- Άλλος γεωργός διαθέτει ένα αγροτεμάχιο 100 στρεμμάτων. Αρκεί στο αγροτεμάχιο αυτό να συμπεριλάβει ένα στρέμμα π.χ. Σιτάρι , ένα στρέμμα π.χ καλαμπόκι και 98 στρέμματα όποια άλλη καλλιέργεια της επιλογής του.
- 2. Εφόσον ο γεωργός δεν επιθυμεί αυτή τη λύση, εναλλακτικά μπορεί να επιλέξει την αμειψισπορά με ψυχανθή. Σε αυτή την περίπτωση είναι υποχρεωμένος να έχει κάλυψη με ψυχανθή στο 20% των αρόσιμων εκτάσεων της εκμετάλλευσής του (εκτός δενδρώνων και βοσκοτόπων), όποτε το επιθυμεί, δηλαδή είτε τη χειμερινή περίοδο είτε την θερινή περίοδο. Επίσης μπορεί να χρησιμοποιήσει όποιο ψυχανθές επιθυμεί, είτε για χλωρή λίπανση (βίκος κλπ) είτε για παραγωγή καρπού (όσπρια, κτηνοτροφικά ψυχανθή).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ, στο πλαίσιο της τροποποίησης του Ευρωπαϊκού κανονισμού 73/2009, που είναι ήδη σε εξέλιξη, διεκδικεί την απλούστευση της πολλαπλής συμμόρφωσης ώστε να διευκολυνθούν οι έλληνες γεωργοί και στο θέμα της αμειψισποράς.

Για τη φετινή περίοδο πάντως, το ΥΠΑΑΤ βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, για το ζήτημα αυτό ώστε να διευκολυνθούν οι γεωργοί στην εφαρμογή και να μην κινδυνεύουν με μείωση των επιδοτήσεών τους από τυχόν παραλείψεις.